

คำนำ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา จัดทำเอกสาร “พืชในท้องถิ่นของฉะเชิงเทรา” เพื่อเป็นเอกสารความรู้แก่ เยาวชน ในโครงการค่าย “เยาวชน...รักษ์พงไพร เนิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา สเมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ซึ่ง ดำเนินการภายใต้แนวคิดในการผุ่งเน้นการปลูกฝังให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักรถึงความสำคัญและประโยชน์ของพืชใน ท้องถิ่นของตนเอง สามารถปลูกได้อย่างถูกวิธี ดูแลรักษาอย่างถูกต้อง รวมถึงเปรรูปและใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่นได้

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา

กรกฎาคม 2564

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสมชาย จิยวานานุสรณ์

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวการเกษตร
จังหวัดฉะเชิงเทรา

รวบรวมข้อมูล

นายไชยณุ พงศ์ นุ่มแสง

นางสาววิมลวรรณ แสงเพ็ชร

นางสาวสุมลรัตน์ ภิรมย์คลรัตน์

นางสาวอรัญญาษณ์ สีลาจันทร์

นางสาวพริยาภรณ์ สุจันธิ

นางสาวเรณู พันกะเล

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

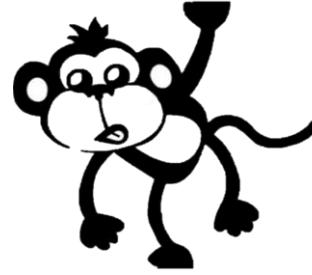
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

ผู้เรียบเรียงข้อมูล/ภาพ

นางสาวพัชราภรณ์ นพกันท์

นักวิชาการเกษตร

ເອກສ່າງອ້າງອີງ

6 ສູຕຣກໍານະນາວແປຮ່ອງ ແລກຂລາຍສໄຕລ໌ເກີບ ໄດ້ນາງໆ ໄດ້ຮັກກໍາໄດ້. (2562). ສືບຄຳ
12 ກຣກວຸກມ 2564, ຈາ <https://cooking.kapook.com/view211453.html>
ກຮມສົງເສີມການເກະຫຼາຍ. (2558). ຜັກສ່າງສູງຂະຈຳບໍ່ານ. ກຽງເທິພະ່າ: ຊຸມນຸມສ່ນກຮມການເກະຫຼາຍ
ແຊ່ງປະເທດໄທຍ. ສືບຄຳຈາກ <https://esc.doae.go.th/wp-content/uploads/2018/11/vegetables.pdf>
ກຮມສົງເສີມການເກະຫຼາຍ. (2561). ກາຮບຸກຍັກ ສໍາຮັບຄນເນື້ອງ. ກຽງເທິພະ່າ: ບຣີ່ນັກ
ໂນວຣມຄາການພິມພົມ (ປະເທດໄທຍ) ຈຳກັດ. ສືບຄຳຈາກ https://esc.doae.go.th/wp-content/uploads/2018/06/Veget_Final.pdf
ກຮມສົງເສີມການເກະຫຼາຍ. (2563). ກາຮແບຮູບຍັກ ລວມໃໝ່ ເພື່ອເພີ່ມຂູ້ຄ່າ. ກຽງເທິພະ່າ: ສໍານັກ
ພົມນາກາຮຄ່າຍກອດເທິຣໂລຢີ ກຮມສົງເສີມການເກະຫຼາຍ. ສືບຄຳຈາກ <https://esc.doae.go.th/wp-content/uploads/2021/03/ebook4-2563.pdf>
ກຮມສົງເສີມການເກະຫຼາຍ. (2563). ພຶກໃນທົ່ວເລີນຂອງໜຸ້າແລະກາຮໃຫ້ຂະໂຍ່ຍ້ນ. ມ.ປ.ກ.:
ມ.ປ.ພ.

ກາຮແບຮູບນະນາວ. (2561). ສືບຄຳ 12 ກຣກວຸກມ 2564, ຈາ <http://www.mgroup.in.th/article/btckwan/garappruupmangnaw.html>
ສໍານັກພົມນາກາຮຄ່າຍກອດເທິຣໂລຢີ ກຮມສົງເສີມການເກະຫຼາຍ. (2559). ກາຮກໍາອານາກຈາກ
ກລ້ວຍ. ສືບຄຳຈາກ http://www.agriman.doae.go.th/km62/download/fruit_001FoodFromBanana.pdf

ສ່າງບັນ

ເຮືອງ

ໜ້າ

ພຶກໃນທົ່ວເລີນ	1
ກລ້ວຍຂອງໜຸ້າ	2
ມະນາວຂອງໜຸ້າ	10
ຜັກຂອງໜຸ້າ	18

ជីវិតខ្សោយចិន

พืชในแต่ละห้องก็มีความ
แตกต่าง อาจมีลักษณะรูปร่าง
ภายนอกคล้ายคลึงกัน ข้างบนจะ
แตกต่างกันบ้าง พืชบางชนิดพบ
ได้โดยทั่วไป บางชนิดพบใน
บางห้องถึง ซึ่งมีห้องขนาดใหญ่
และขนาดเล็ก มีกั้งอยู่บนบกและ
ในน้ำ หรือบนต้นไม้อีก

การให้คำว่า

พืชผัก เป็นพืชอายุสั้น ระบบ根茎 จึงต้องมี การให้น้ำสำลี่ย์เสมอ โดยรดน้ำ เช้า-เย็น

การใส่ปุ่ม

เริ่มใส่ปุ่มครั้งแรก เมื่อย้ายกล้าไปปลูกจนกล้าสามารถตั้งตัวได้แล้ว และครั้งที่ 2 หลังจากใส่ครั้งแรก 2-3 สัปดาห์

ໂຄງໃນໝີໄຮຍບາງຕູ ທ້າງຕົ້ນຂຽ້ອຮະໜວ່າງແກວ

ไม่ควรใส่โซตี้น์ พรวนิ่งกลบ แล้วรดหน้าตาม

ຂໍມົນຄະເລ ເພື່ອກຳຈັດວັນພຶດ ແມ່ລອງຕ້າຮັບປີໃຫຍ່

การดูแลรักษา

ผักอายุสั้น

อายุตั้งแต่ปลูกจนสามารถเก็บ
เกี่ยวผลผลิตได้น้อยกว่า

2 เดือน เช่น ผักบุ้งจิน

คะน้า กวางตุ้ง ผักกาดnon
ผักชี เป็นต้น

ผักอายุปานกลาง

มีอายุประมาณ 2-5 เดือน
ตั้งแต่ปลูกจนสามารถเก็บเกี่ยว
ผลผลิตไปริโภคได้ เช่น
กะหล่ำปลี ผักกาดขาวปลี
ถั่วฝักยาว พริก มะเขือ แตงโม
ขบ卜 พักทอง เป็นต้น

จำเนากลีบเป็น 3 ชนิด

ตามอายุการเก็บเกี่ยว ใน การเลือกชนิดผักที่
จะปลูกต้องคำนึง到 เน mange สำหรับความต้องการ
บริโภค และ สภาพพื้นที่ หรือ ภูมิประเทศ แล้ว
ควรคำนึงถึง ดูแลรักษา ง่าย อีกด้วย

ผักยืนต้น

ผักที่สามารถปลูกและเก็บเกี่ยว

ผลผลิตไปรับประทาน ได้อย่าง

ต่อเนื่อง อยู่ ที่ น า ก ได้ น า ก เมื่อ เก็บ

เกี่ยวผลผลิตแล้ว ยัง มี การ ดูแล รักษา
อย่าง สม่ำเสมอ เช่น ผักหวาน

ชะอม กะเพรา

กล้วย ปอ longan

กล้วย

Musa acuminata Colla

กล้วย เป็นพืชในวงศ์กล้วย มีหลายชนิดในสกุล Musa บางชนิดออกหน่อ แต่บางชนิดไม่ออกหน่อ ใบแบนยาวใหญ่ ก้านใบตันล่างเป็นกาบยาวหุ้มหน่อซ้อนกัน เป็นลำต้น ออกดอกที่ปลายลำต้นเป็น “ปีช” และมักยาวเป็นงวง มีกลิ่นหอม ฯ รวมเรียกว่า “เครือ”

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ใบ ใบแรกเจริญจะเป็นเกลี้ยงก่อนที่จะแผ่ออก อาจยาวได้ถึง 2.7 เมตร และกว้าง 60 ซม. แผ่นใบมีขนาดใหญ่ ปลายใบมน รูปใบขอบขนาน โคนใบมน มีสีเขียว

ผล กลุ่มออกตัวเมียจะเจริญเป็นผลได้โดยไม่ต้องผสมพันธุ์ กล้วย 1 กลุ่ม ผล เรียกว่า 1 ช่อ และชื่อออกเมืองเจริญเป็นผลแล้ว เรียกว่า เครือ

ลำต้น

กล้วยมีลำต้นอยู่ใต้ดิน เรียกว่า เนื้า ลำต้นเนื้อพื้นดิน เป็นลำต้นเทียม ประกอบด้วย กากใบ ซึ่งจะก้านใบและใบ

ราศีเป็นระบบกรากผอย
ແປไปทางกร้ำง

ราก

鬯

กล้วยออกดอกเป็นช่อในช่อ

ออกบ่อบ่ ชื่อออกเพศเมียเรียกว่าช่อ กัน 2 แฉว ซึ่งจะเจริญเป็นผลและออกเพศ ผู้จะอยู่ที่ส่วนปลาย เรียกว่า ข้อปลี

(3)

(20)

ผัก

การปลูกผักที่ใช้เป็นประจำในครอบครัว
ไม่จำเป็นต้องมีพื้นที่ภายในบ้านที่
กว้างขวาง ก็สามารถปลูกผักไว้ใช้
รับประทานได้ โดยมีรูปแบบ 2 วิธี

การปลูกในพื้นดินโดยตรง

- ใช้พื้นดินตามเดดไว้ประมาณ 7-15 วัน
- ยกเบลลงสูงประมาณ 4-5 ซึ้ง กว้างประมาณ 1-1.2 เมตร ความยาวตามต้องการ
- ใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักจำนวน 2 กก./กรัมต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร คลุกเคล้าให้เข้ากันอย่างดีก่อนการปลูกผัก

การปลูกผักในกระถาง

- ดินสำหรับการปลูก ต้องมีความร่วนซุย ระบายน้ำได้ดี และธาตุอาหารที่จำเป็น
- ส่วนผสม ดิน :
ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก : ทุบมะพร้าวหรือหัวเจ้าเกลอบ ในส่วนผสม 1 : 1 : 1

ประโยชน์ของกล้วย

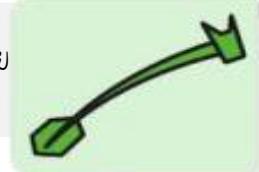
ใบตอง

ใช้เป็นภาชนะห่ออาหาร
นำมาห่อของ

ก้านกล้วย

นำมาใช้สดของ ทำ成อกกล้วยหรือทำของเล่นเด็ก

芽甘กล้วย

ช่วยส่วนมากแลด ข้ามเลือด

หัวปี

ช่วยส่วนมากแลด ข้ามเลือด

เปลือก

มีเอนไซม์และแร่ธาตุ
บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

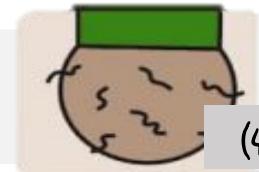
ไขวาก

ใช้ทำอาหารสัตว์

ราก

ใช้ในการขยายพันธุ์ต่อไป

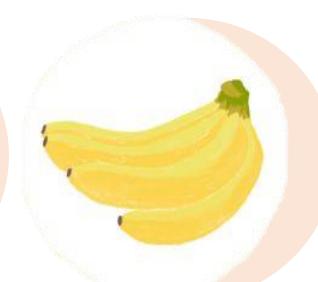
กล้วยที่นิยมปลูก

กล้วยน้ำว้า

กล้วยไข่

กล้วยหอม

การปลูกและการดูแลรักษา

กล้วย..เป็นพืชที่ชอบอากาศร้อนชื้น ชอบดินร่วนปนทรายที่มีการระบายน้ำและอากาศ
หมุนเวียน ระบบปลูกที่เหมาะสม คือ 2.5×2.5 เมตร ใช้เวลาปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวประมาณ
10-12 เดือน การปลูกกล้วย สามารถทำได้ 3 วิธี ได้แก่ การใช้น้ำอ
การเพาะเมล็ด การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

(5)

การปลูก ขุดหลุมกว้าง $\times$ ยาว $\times$ ลึกประมาณ 50 ซม. โดยวางต้นพันธุ์ไว้กลางหลุมปลูก
กลบดินที่ผ่านปุ๋ยคอกปริมาณ 3 กิโลกรัม/
หลุม กดโคนต้นให้แน่น นำกากปลูกในถุงผอน
คราฟนูนเดินกลบโคนให้สูง เพื่อป้องกันน้ำท่วม
ขัง ในฤดูอื่นควรทำปืนแอง เพื่อขังน้ำและ
ไม่ให้ดินแห้งเร็วจนเกินไป ใช้วัสดุคลุมดิน
บริเวณโคนต้น เช่น หญ้าแห้ง พาร์ทิค และ
รดน้ำให้ชุ่ม หลังจากนั้นให้ปุ๋ยคอก จำนวน
2-3 กิโลกรัม/ต้น ทุกๆ 3 เดือน และหมุน
ตัวแต่งใบแกะและใบที่เป็นโรคออก

ผัก ปอทะ

(18)

ມະນາວຄອງ

ສ່ວນຜົນ

ມະນາວສັດ 5 ກිໂລກරັນ

ເග්ලෝເມේඩ (ສ້າງຮັບນວດ) 1 ກිໂລກරັນ

ເග්ලෝປິ່ນ (ສ້າງຮັບດອງ) 6 ຂີດ

ນໍ້າເປົ່າ 5.4 ລືຕຣ

វິธີກຳ

- ນວດມະນາວດ້ວຍເග්ලෝເමේඩໃຫ້ໜຸ່ມແລະໃຫ້ນໍ້ານັ້ນທີ່ອຸ່ງທີ່ມີວອກໃຫ້ໜຸ່ມ ແລ້ວ
ນໍາມາລ້ຳນໍ້າໃໝ່ສະອາດ
- ນັ່ງດ້ວຍໄຟກລາງ 10-15 ນາທີ ຍກລອງຜົ່ງບນຕະແກຮງ
- ນໍາມະນາວໄປຜິ່ງແດຈນາກວ່າມະນາວຈະແໜ້ງ ອາຈໃຊ່ເວລາ 2-3 ວັນ
- ຜົນນໍ້າເປົ່າກັບເග්ලෝປິ່ນ ນຳໄປຕົ້ນຈະເດືອດ ກຣອງ ແລ້ວພັກໃຫ້ອຸ່ນ
- ບຽບຈຸນໍາວາລົງໃນຂວດໂນລແກ້ວ ເຕີມນໍ້າເග්ලෝອຸ່ນໆ ລົງໄປໃຫ້ກ່ວມ ຈີດຟາ
ໃຫ້ລົນິກ ຕັ້ງຄອງໄວ້ຕັ້ງແຕ່ 1 ເດືອນເໜີ້ໄປ
ສໍາຄັນນໍາມະນາວຄອງທີ່ໄດ້ໄປກັບຫ້າວ ນ້ຳຈະນຳໄປປຽງຮສກາເປັນຜລິຕກັນຫຼົອນໆ
ໄດ້ອັກ ເຊັ່ນ ມະນາວແຮອື່ມ ມະນາວເຊື່ອມ ມະນາວເຄີມແນ້ຳ ພລທ

ເຄັກລ້ວຍຫອມ

ສ່ວນຜົນ	ກລ້ວຍຫອມສຸກ	200 ກຣັມ
ແຈ້ງເຄົກ	200 ກຣັມ	
ນໍ້າມັນຝຶ່ງ	200 ກຣັມ	
ນໍ້າຕາລກຮາຍ	150 ກຣັມ	
ໄຟໄກ່(ເບົອຮ 2)	3 ພອງ	
ຜົງຝູ່	1.5 ຂ້ອນໜາ	
ເບັກກິ່ງໂໂຈດາ	1 ຂ້ອນໜາ	
ເກ්ລෝປິ່ນ	1 ຂ້ອນໜາ	
ມະນາວ		

ວິທີກຳກຳ

- ນໍາກລ້ວຍຫອມມາບັດທີ່ໄວ້ ເມື່ອບຸດເສົ້າຈະແລ້ວໃໝ່ນໍາມະນາວ ມາບົບໃສກລ້ວຍທີ່ບັດແລ້ວພັກ
ທີ່ໄວ້ປະມານ 20 ນາທີ (ຈະກຳໄກ້ລ້ວຍສີສ່ວຍ)
- ນຳແຈ້ງເຄົກທີ່ຮ່ວມແລ້ວ ເບັກກິ່ງໂໂຈດາ ຜົງຝູ່ ເກ්ລෝປິ່ນ ໃສ່ອ່າງຜົນ ຄນສ່ວນຜົນ
ທັງໝົດໃໝ່ເຂົ້າກັນ ແລ້ງຈາກນັ້ນໃສ່ນໍາຕາລກຮາຍ ແລ້ວຕື່ມ້ວຍຄຽບອິນຍຸນໃໝ່ເຂົ້າກັນ
- ນຳໄຟໄກ່ ໃສ່ລວງໃນອ່າງຜົນ ຕີໃໝ່ເຂົ້າກັນ
- ໃສ່ນໍ້າມັນຝຶ່ງ ຕີໃໝ່ເປັນເນື້ອເດືອກວັນ ເປັນອັນເສົ້າ ແລ້ງຈາກນັ້ນພັກແປ້ງທີ່ໄວ້
ປະມານ 30 ນາທີ
- ເນື້ອຄຽບ 30 ນາທີ ໃໃໝ່ແຈ້ງທີ່ພັກໄວ້ ມາໃສພິມພົກທີ່ເຕີມໄວ້ ໃສ່ຫຼອບປິ່ງໂຮຍ
ໜໍາຕາມໃຈອົບ
- ອົບດ້ວຍນໍ້າມັນອົບລມຮ້ອນທີ່ອຸ່ນໜູນີ 170 ອົງສ່າ
ປະມານ 20 ນາທີ ນ້ຳອົບດ້ວຍຫຼັງ ປະມານ 15-20 ນາທີ
- ໜໍາມື້ອົບເສົ້າຈະແລ້ວຄວຮັງໃໝ່ເຢັ້ນກ່ອນຈະນຳໄປໃສກລ່ອງ

กล้วยนาบ

- ใช้กล้วยที่แก่จัด แต่ไม่ถึงกับสุก มาปอกเปลือก แล้วแห้งนำเข้าเกลือไว้ เพื่อไม่ให้ดำ
- ผ่านกล้วยเป็นแผ่นบางๆ ตามยาวหรือตามหัวงักไว้
- หยอดกล้วยในน้ำมันผสมเมเปิล นำไปอบ จนกรอบ
- ตั้งกระทะ ใส่น้ำ 3 ช้อนโต๊ะ ผสมน้ำตาลครึ่งถ้วย ใส่เกลือเล็กน้อย เคี่ยวให้น้ำตาลเหนียวและเนลลอง ลดไฟลง
- นำกล้วยที่หยอดเมเปิลแล้ว ไปคลุกน้ำตาล ระวัง! อุบัคคุณแรงเพราะกล้วยจะแตก

(7)

เยลลี่มะนาว

ส่วนผสม

ผงคาราจีแนน $1\frac{1}{2}$ ช้อนชา
น้ำเชี่ยว 1 ช้อนโต๊ะ
น้ำมะนาว 1 ช้อนโต๊ะ
น้ำตาลกราฟ 2 ช้อนโต๊ะ
น้ำเปล่า 220 มิลลิลิตร

วิธีทำ

- ผสมผงคาราจีแนน และน้ำตาลกราฟเข้าด้วยกัน
- เทน้ำเปล่าใส่ชามอ นำไปตั้งไฟ
- ใส่ส่วนผสมในข้อ 1 ลงไป ตามด้วยน้ำเชี่ยว
น้ำมะนาว คนให้เข้ากัน
- พอลส่วนผสมเดือดแล้วกลึงจากเตา
เทใส่ถ้วย พักให้เย็น

(16)

มะนาวเชื่อม

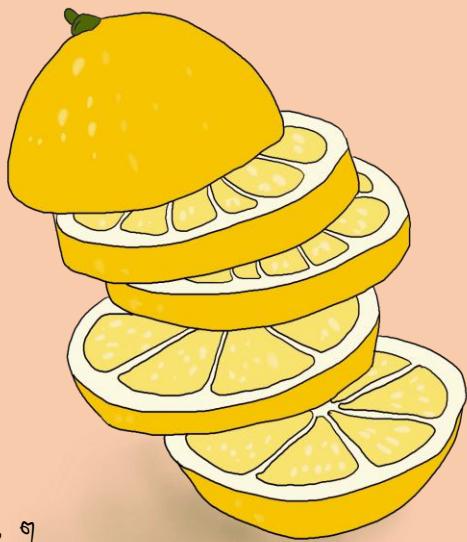
ส่วนผสม

มะนาว หรือเลมอน 4 ลูก

น้ำตาลทราย 3 ถ้วย

แบบะชา 1 ช้อนชา

น้ำเปล่า

วิธีทำ

1. ปอกเปลือกมะนาวเป็นชิ้น ๆ

2. ตั้งหม้อเติมน้ำเปล่า ใส่เปลือกมะนาวลงไป เปิดไฟต้มจนเดือด

ประมาณ 3 นาที เทน้ำทึบกรองเปลือกในกระชอนแล้วเอ้าไปผ่านน้ำเย็น

นำไปต้มอีก 2 ครั้งและเอ้าไปผ่านน้ำเย็น เช่นเดิม แต่ครั้งที่ 3

ใช้ต้มประมาณ 10 นาที

3. หาน้ำเชื่อมโดยตั้งหม้อเติมน้ำตาลทราย 2 ถ้วย และแบบะชา เติมน้ำเปล่า 1+1/2 ถ้วย เปิดไฟอ่อนคน佾สมจนน้ำตาลละลาย ตักขึ้นมาพักไว้จนเย็น น้ำเปลือกมะนาวเป็นเลื่ิน นำกลับไปแช่ในน้ำเชื่อม เปิดไฟเคี่ยวประมาณ

1 ชั่วโมง ตักขึ้นมาวาง พักไว้ประมาณ 1 ชั่วโมง

4. โรยน้ำตาลทรายที่เหลือลงไป คลุกน้ำเชื่อมจนน้ำตาลเคลือบเปลือกมะนาวจนทั่ว เกลี่ยให้กระจายไม่ติดกัน พักไว้ประมาณ 2 ชั่วโมง

กล้วยทอด

ส่วนผสม

กล้วยน้ำว้า 1 หัว

แป้งกล้วยทอด 250 กรัม

แป้งทอดกรอบ 160 กรัม

น้ำตาลทราย 20 กรัม

น้ำเปล่า 200 มล.

ถั่วลิสง

ชาดำ

วิธีทำ

1. ผสมแป้งกล้วยทอด+แป้งทอดกรอบ กับน้ำเปล่า 200 มล. คนให้เข้ากัน (ใส่ชาถั่влิสงตามความชอบ) พักแป้ง 30 นาที

2. หั่นกล้วยน้ำว้าตามแนวยาว (1 ผล หั่นออกเป็น 4 ชิ้น)

3. ผสมกล้วยน้ำว้าลงในแป้งทอด

4. ตั้งกระทะ เติมน้ำมันสำหรับทอด (น้ำมันปาล์ม)

5. นำกล้วยลงทอดในกระทะจนน้ำมันร้อน

6. ทอดจนกล้วยสุกเหลืองกรอบ ตักกล้วยขึ้นพักในถ้วยเพื่อสะเทือนน้ำมัน พร้อมรับประทาน

ชาโนมชา

ส่วนประกอบ

กล้วยหอม
แผ่นแป้งปอเปี๊ยะ
ไข่ขาวหรือการแข็งเจ้าปีก
น้ำมันพืช
ซอสชีวโคโกแลต
ผงโอวัลติน
เบลลี่

วิธีทำ

- เลือกกล้วยหอมที่มีความสุกไม่อมมากเกินไป เป็นลักษณะลื่องแต่ยังคงมีสีเขียวเล็กน้อย เพื่อไม่ให้มีกลิ่นดูนของกล้วยและกล้วยยังคงมีความนอบเมื่อเคี้ยว
- หั่นกล้วยหอมเป็นแว่นๆ วงกลมความหนาประมาณครึ่งเซนติเมตรเตรียมไว้
- นำแผ่นปอเปี๊ยะสำรีรูปแพะเบี้ยงขนาด 7.5×7.5 นิ้ว มาตัดแบ่งตามยาวให้ได้ 4 ส่วนเท่าๆ กัน
- นำกล้วยที่หั่นเป็นแว่นมาวางบนแผ่นปอเปี๊ยะแล้วห่อให้เป็นรูปสามเหลี่ยม ปลายสุดทางด้านที่หั่นเป็นแว่นมาวางบนแผ่นปอเปี๊ยะแล้วห่อให้เป็นรูปสามเหลี่ยม ปลายสุดทางด้านที่หั่นเป็นแว่นมาวางบนแผ่นปอเปี๊ยะเพื่อยึด牢 ก็จะได้ชาโนมชา
- นำชาโนมชาลงในกระทะใบใหญ่ๆ ไฟปานกลางจนเหลืองกรอบ
- แต่งหน้าด้วยโอวัลติน เบลลี่ และซอสชีวโคโกแลต

น้ำอัญชันมะนาวโซดา

ส่วนประกอบ

ดอกอัญชันสดหรือแข็ง $1/3$ ถ้วย
น้ำเปล่า 2 ถ้วย
น้ำตาลทราย 2 ถ้วย
น้ำมะนาว
โซดา
น้ำแข็ง

วิธีทำ

- ต้มดอกอัญชันในน้ำเดือด ประมาณ 2-3 นาที จนน้ำเป็นสีน้ำเงินเข้มอมม่วง
- กรองดอกอัญชันออก ใช้เนลล์แต่น้ำ
- เติมน้ำตาลทรายลงไป คนให้ละลาย จิ่งไฟทึบไว้ในเย็น
- ใส่น้ำมะนาวคนยับลงในเขากัน โรยลูกตาล เทไวนิ่งแก้วที่มีน้ำแข็งตามด้วยโซดา พร้อมดื่ม

เคล็ดลับ: สามารถใช้น้ำผึ้งแทนน้ำตาลได้

ມະນາງ

ປອເຈກ້າງ

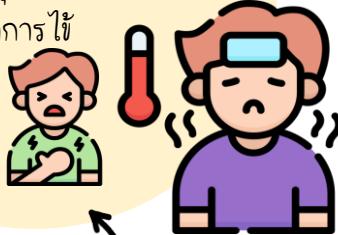

(10)

ປະໂຍບັນ ຂອງມະນາງ

1

ມີສົດພຸດຄູນທາງຢາມາກມາຍ ທົວໃນ
ການຮັກມາໂຮກແລະອາການຕ່າງໆ
ເຊື່ອ ທົວແກ້ວເຈິຍ ອຸລະ
ຜົວພຽນໃໝ່ຄົດອ່ອງ ລວດອາການໄວ ຂັບເສັ້ນຂະ
ທົວບຣເທາອາການໄວ
ວິງເວີນຕີຣະ

2

ໃຊ້ໃນການປະກອບ
ອາຫານໃໝ່ມີສເບີຍວ
ເຊື່ອ ເມື່ອຕົ້ມຢຳກຸ່ງທີ່ໄດ່
ດັ່ງໄປທົ່ວໂລກ

3

ໃຊ້ກຳເຄົ່ອງດື່ນ ໃນຄວາມຮູ້ສັກສົດເຊື່ອ

4

ໃຊ້ກຳຄວາມສະອາດ ແລະດັບກິ່ນ

(13)

ມະນາວ ເປັນໄມ້ແຜລ ຈັດອູ້ໃນສຸກລືສິມ (*Citrus*) ພລສີເບີວມີຣສເບຣີຢາວ
ຈັດ ເມື່ອສຸກຈະເປັນສີເຫຼືອງ ເປົ້ອກບາງ ກາຍໃນມີເນື້ອແບ່ງເປັນກລືບ
ຊຸມໜ້າມາກ ນິຍົມໃຊ້ເປັນເຄື່ອງປຽບປຸງລົບ ນອກຈາກນີ້ບັງມືຄຸນຄ່າທາງ
ໂກຈະນາກ ແລະມີນໍ້າມັນຂອມຮະເນຍທີ່ໃນກໍລິນສົດເຊື່ອ

ລັກໝະນະກາງພວກເສດຖາ

ຕຳນ ເປັນພຽບແຕ່ໄມ້ຝຶ່ມ ຢືນຕຳນ ລຳຕຳນສູງ
ປະມານ 0.5-3.5 ເມືຕ ຜົວເປັ້ນກາງຕຳນ
ເຮັບເກີ້ບໍ່ງ ມີໜານຕາມກົງ

ໃບ ອອກເຮັບສັບກັນ ລັກໝະນະຂອງໃບເປັນຮູ່ປໍໄປ
ໜ້ອຮູ່ປີ້ຍາວ ປລາຍໃບແລ່ມ ໂຄນໃບກລມມືັກ
ແຄບໆ ຮິມຂອບໃບໜັກ
ມີໜາດກວ່າງປະມານ 1.5-5.5 ຊມ.
ຍາວປະມານ 2.5-9 ຊມ.

ອອກ ເປັນຫຼັ້ນໆ ມີປະມານ 5-7 ອອກ ໜ້ອອາຈາເປັນອອກ
ເດືອວ ລັກໝະນະຂອງອອກມີສີ້າວ ກລືບອອກມີປະມານ 4-5 ກລືບ
ກລືບອອກເປັນຮູ່ປີ້ຍາວ ປລາຍກລືບແລ່ມ ພາດຍາວປະມານ
7-12 ມມ.ກວ່າງປະມານ 2.5-5 ມມ. ກລາງອອກມີເກສົ່ວຕົວໜູ້
ແລະຕົວມີເຢີເຈັກ

ຜລ ມີຮູ່ປົກລົມ ຜົວເຮັບເກີ້ບໍ່ງ
ຜລວ່ອນມີສີເບີວເທິ່ນ ແຕ່ພອແກ່ຈະເປັນສີ
ເຫຼືອງ ມີຣສເບຣີຢາວ ເມື່ອດກລວມ

ມະນາວ

Citrus aurantifolia

1

ຮອງກັນກະຮາງດ້ວຍເສົ່າມືສູ່
ໜັກ ໃສ່ການມະພ້ວມັບທີ່
ເຕີຍມໄວ້ສູງປະມານ 2 ນິ້ວ

2

ໃສວ້ສຸດປຸກສູງປະມານ
2 ນິ້ວ ຄອດຖູກດໍາອອກ
ຈາກກົງມະນາວ ແລ້ວວາງ
ກົງມະນາວກາງກະຮາງ

ວິທີການປຸກມະນາວ

4

ວາງໄວ້ໃນທີ່ຮົມ 1-2
ສັປັນໆ ແລ້ວຈຶ່ງນຳໃນ
ວາງໄວ້ໃນທີ່ກົມແສ່
ເພີ່ງພອ

3

ເຕີມວ້ສຸດປຸກຈານເກືອບເຖິ່ງ
ກະຮາງ (ເຫຼືອຂອບກະຮາງ
ປະມານ 2 ນິ້ວ) ກວ້ສຸດປຸກ
ໃນແນ່ນ ແລະດາມຕຳນມະນາວ
ດ້ວຍໄມ້ໄຟ ແລ້ວຮັນນຳໃຫ້ໜູ້

ກາຮຸແຮຮັກໝາ

ຮັນນຳທຸກວັນໃນໜ່ວງ ເກົ-ເບີນ

ໃສ່ປູ່ຍ 15-15-15 ໜ້ອປູ່ຍນັກ ເຊື່ອລະຄຽວ

ອຸແລຈືດສ່າງຮົວກັນທີ່ກຳຈັດນອນແລະແມ່ລົງໃນກຣົນທີ່ພບ

ກຳຈັດວັນພື້ນບົວເວັນພື້ນທີ່ປຸກໃຫ້ສະອາດ